

Datum: 2020-05-25
Handläggare: Aurora Karlsson
Direktnr:
Diariernr: 2020.363 SBN

Samhällsbyggnadsnämnden

Låst cykelgarage och avgift för tillträde.

Hållbart resande

Ett hållbart resande innebär trafiksäkra, miljövänliga och ekonomiska resor. Ju fler som reser hållbart, desto bättre förutsättningar finns det för renare luft och ökad framkomlighet i trafiken. Ett hållbart resande innebär att de resor och transporter som görs är effektiva och trafiksäkra men också att de är bra för ekonomin, samhällsutvecklingen och miljön. Att färdas med cykel eller kollektivtrafik är att resa hållbart.

Förutom att vara ett miljövänligt transportslag så är cykeln ekonomisk fördelaktig och hälsofrämjande. Cyklar kräver lite gatuutrymme i tätorter, på samma yta som en bil i rörelse kräver kan 14 cyklister köra. Att cykla är dessutom effektivt och smidigt, cykeln tar dig hela fem kilometer på bara 15 till 20 minuter, från dörr till dörr, enkelt och billigt. Det finns stor potential till en ökad arbetspendling för cykel inom Alingsås stad, men det krävs satsningar på cykeltrafiken i kombination med en medveten samhällsplanering.

Som ett led i arbetet mot ökad hållbarhet ser Alingsås kommun att en viktig del är att bidra till att fler cyklar till sitt arbete eller i vart fall använder cykeln för en del av resan som arbetspendling med cykel, då potentialen för att öka denna typ av cykling i Alingsås bedöms som stor köpte Trafik och planerings enheten in ett cykelgarage 2019, med plats för 100 cyklar. Cykelgaragets syfte är att pendlarna på ett säkert sätt ska kunna parkera sin cykel medan de är på arbete i Alingsås men även för de som pendlar till Göteborg eller andra städer närliggande städer.

Varför en avgift?

Dagens cyklar blir allt dyrare och det är inte ovanligt att en cykel kostar 15 000 kr eller mer, speciellt om det är en el-cykel. En säker parkering av cykeln kommer med stor sannolikhet öka antalet pendlare, och därmed kommer miljön att påverkas positivt.

I dagsläget cyklar många av stadens invånare till Alingsås station för att därefter ta tåg eller buss vidare ut i regionen. Tyvärr är cykelstölder och skadegörelse relativt vanligt förekommande vid stationsområdet. Samhällsbyggnadskontoret ser därför ett behov av att tillhandahålla ett cykelgarage vid stationen där främst regelbundet återkommande cyklister kan parkera sin cykel på ett säkert sätt. För att kunna erbjuda en ökad säkerhet krävs att garaget är låst. En avgift bör tas ut av användarna för att minska risken för att obehöriga får tillträde till garaget.

Omvärldsundersökning

Flertalet kommuner i Sverige har byggt liknande cykelgarage där användaren får betala en avgift. Dessa cykelgarage anses av kommuner vara attraktiva. En avgift för nyttjande har bland annat antagits av Borås, Umeå, Sigtuna, Eskilstuna Trelleborg, Vänersborg med flera. Hur avgiften ser ut i de olika kommunerna skiljer sig åt både i summa och abonnemangskort. Få kommuner tar ut halvårs-/helårs kostnader medan de flesta kommuner tar ut en månadskostnad av användaren.

Avgiften och upplägget skiljer sig åt mellan olika kommuner;

- **Halvårs-/årskostnad**, vissa kommuner har en halvårskostnad kontra årskostnad. I exempelvis Vårgårda betalar användaren 300kr per halvår eller 600kr för ett år. Denna tjänst

administreras av kommunen där användaren får gå till ett utlämningsställe och hämta ut en tagg mot betalning.

- **Månadskostnad**, flera kommuner har månadskostnad som dras genom abonnemang. Ofta köps en mjukvarutjänst in av kommunen, där användaren genom ett digitalt gränssnitt kan teckna ett abonnemang för nyttjande.

Kostnaderna för tillgång redovisas nedan:

Halvårs-/helårskostnad:

Stad	Kost/Halvår	Kost/Helår
Vårgårda	300kr	600kr

Månad eller årskostnader:

Stad	Månad	År
Borås	50kr	500kr

Månadskostnad:

Stad	Kost/månad
Umeå	80kr
Sigtuna	80kr
Eskilstuna	100kr
Lidköping	80kr
Vänersborg	50kr
Huddinge	100kr
Katrineholm	60kr
Trelleborg	80kr
Kalmar	100kr
Karskoga	80kr

Olika typer av hantering

I Jönköpings kommun sköter man det administrativa själva, genom att personen som vill ha en plats i cykelgaraget fyller i ett formulär på hemsidan, och sedan får användaren en tagg hemskickad och faktura varje månad.

I Vårgårda kommun får användaren gå in på Pressbyrån för att köpa ett abonnemang, halvår eller helår och därefter får användaren en tagg, kommunen köper denna hantering av Pressbyrån.

Flertalet kommuner väljer att lämna bort det administrativa ansvaret till en mjukvaruleverantör. Här köper kommunen in en mjukvarutjänsten som administrerar hanteringen av abonnemang, tillgång till garaget samt avgifter. De som vill ha tillgång till cykelgaraget får betala en mindre summa varje månad som dras från deras bankkort.

Marknadsundersökning

Trafik och planeringsenheten har tittat på ett möjligt tjänstesystem från Thinktrain som flera andra kommuner använder sig av idag samt ett taggsystem som redan används av kommunen idag. De olika systemen har olika fördelar och nackdelar som beskrivs nedan.

ThinkTrain

ThinkTrain är en möjlig tjänsteleverantör som levererar passagesystem för cykelgarage, bilparkeringar och parkeringsgarage. ThinkTrains affärsidé är att användaren skall bistå med sin egna "tagg" antingen genom att man aktiverar sitt blipp kort, sitt gym"blipp"armband eller mobiltelefonen. Detta

medför att användaren enkelt kan välja vilken typ av blippfunktion som denne vill använda samt att användaren inte behöver hämta ut en tagg eller vänta med access till garaget. Användaren skapar själv ett konto på deras hemsida antingen via en dator eller på sin mobiltelefon och få tillgång/access till önskad parkering mot en månadsavgift. Avgiften dras en gång i månaden från det bankkort som användaren själv har registrerat.

Kostnader

Hårdvaran för systemet skulle kosta ca 40 000 kr att köpa in och mjukvarutjänsten kostar ca 35 000 kr att köpa in. Förvaltningen beräknas få en driftkostnad på ca 5000 kr i månaden, det vill säga ca 60 000 kr per år.

Förvaltningen har räknat med att ha en månadskostnad för de som vill ha tillgång till cykelgaraget, kostnaden är enligt förslag 80 kr.

Uträkningen nedan visar totalkostnad/intäkt beroende på antalet användare av garaget. Vi har idag 100 cykelplatser i garaget men som max kan det finnas 120 stycken abonnemang aktiva. Anledningen till detta är att förvaltningen räknar med att inte alla användare kommer att vara där samtidigt och att man på så sätt kan garantera alla användare en plats i garaget.

Antalet användare	Intäkt	Utgift	Resultat
30	2 400,00 kr	5 093,15 kr	-2 693,15 kr
50	4 000,00 kr	5 115,25 kr	-1 115,25 kr
65	5 200,00 kr	5 131,83 kr	68,18 kr
80	6 400,00 kr	5 148,40 kr	1 251,60 kr
100	8 000,00 kr	5 170,50 kr	2 829,50 kr
120	9 600,00 kr	5 192,60 kr	4 407,40 kr

Fördelar

- Användarvänligt system då det är enkelt för användaren att komma igång, inga ledtider eller öppettider
- Kommunen har ingen hantering av taggar
- Kommunen har ingen hantering av abonnemang
- Kommunen har ingen hantering av transaktioner
- Kommunen kan lätt övervaka antalet abonnemang genom ThinkTrains administratörs sidor
- Kundenservice ingår

Nackdelar

- Relativt hög inköpskostnad

Omdömen från andra kommuner

Vid kontakt med några av kommunerna som använder sig av Thinktrain har omdömet varit positivt och den generella uppfattningen är att systemet fungerar smidigt, kommunerna behöver inte sköta det administrativa samt användarvänligheten är hög.

Taggsystem

Beskrivning taggsystem

I Alingsås finns det passagesystem som bland annat används av Alingsåshem. Detta system är uppbyggt på att man registrerar en tagg, ger denna till användaren som sedan får tillgång till ett visst utrymme. Bland annat kan man hyra lokaler, gymnastikhallar med flera hos Alingsåshem mot en viss kostnad och då får man låna en tagg.

En liknande hantering av taggsystem skulle kunna användas till cykelgaraget. Detta innebär dock att administrativ tid kommer att behöva tillhandla hållas. Det administrativa arbetet kommer att innebära, registrering av användare, fakturor, hantering av kostnader, lämna ut taggar, bygga upp en databas där vi kan reglera fakturapåminnelser samt hur länge taggen skall vara aktiv.

Förslagsvis kan kommunledningskontorets reception eller biblioteket sköta det administrativa delarna med försäljning av abonnemang, utlämning av taggar med mera. Där vi i början uppskattar antalet timmar till fem i veckan de första månaderna och för att sedan minska i antal. Alingsåshems servrar kan vi få tillgång till för att lagra information. Kostnaderna för att inneha en egen server med information har ännu inte undersökts.

Fakturering kommer få ligga på exempelvis en ekonomiavdelning där man varje månad får gå igenom vilka som har registrerat sig samt fakturera alla användare en gång i månaden.

Grov uppskattning av kostnader

Kostnaderna för att köpa in hårdvara och taggar uppgår till ca 35 000 kr samt kostnader för varje tagg vi lånar ut ca 50 kr. $50 \cdot 200 \text{ taggar} = 10\,000 \text{ kr}$. Därutöver tillkommer den administrativa delen med faktura/betalningshantering samt hantering av taggar med mera på uppskattat fem timmar i veckan. Där en timme uppskattas till att kosta ca 350 kr/h. $5 \cdot 350 \cdot 4 = \text{ca } 7\,000 \text{ kr}$ i månaden. Med tiden kommer hanteringen av användare bli mindre då vi har fler abonnemang i gång vilket kommer att minska månadskostanden.

Fördelar

- Fördelarna med ett taggsystem är att grunden för systemet redan finns.
- Vi kan använda oss av befintliga servrar.

Nackdelar

- Hanteringskostnader
- Administrativa kostnader
- Begränsade öppettider som kan orsaka att vi får mindre användare

Vårt förslag

Vårt förslag är att Alingsås kommun skall ta en avgift på 80 kronor per månad för tillträde till cykelgaraget, samt att köpa in en mjukvarutjänst för att hantera systemet. En avgift på 80 kr /mån är på en rimlig nivå så att alla användare får samma förutsättningar samt att avgiften ej är eller betraktas som vinstgivande.